

Testvértelepülési kapcsolatok alakulása a balatoni településeknél

Az I. világháborút követően a közös háborús tragédiák és emlékek kovácsolták össze a nemzeteket, és jelentették a testvértelepülési kapcsolatok kialakításának kezdetét. A II. világháború után ezek a kapcsolatok már mélyebb értelmet nyertek, hiszen fő céljuk a béke megteremtése, illetve a kontinens újjáépítése volt. A testvértelepülési kapcsolatok a helyi együttműködés egyik megvalósulási formáját jelentik, a sikerük pedig attól függ, hogy a felek ezt milyen tartalommal tudják megtölteni.

Jelenleg többnyire közös programokban és pályázatokban nyilvánulnak meg a testvértelepülési együttműködések, pedig turisztikai szempontból is komoly lehetőséget jelentenek. Ennek megvalósulását vizsgáltuk meg a Balaton Kiemelt Térség Integrált Területi Programban résztvevő települések esetében egy kérdőíves lekérdés során. A kutatásunkból kiderült, hogy habár a megkérdezett önkormányzatok fontosnak tartják a település turisztikai célú népszerűsítését külföldön a testvértelepülési kapcsolatok építése során, a gyakorlatban csak a kutatásban résztvevő települések egynegyede vesz részt ilyen együttműködésben. Elenyésző azon települések száma, amelyek a jövőben újabb turisztikai jellegű együttműködésekét kívánják folytatni.

Kulcsszavak: testvértelepülés, együttműködés, önkormányzat, turizmus, Balaton

Elméleti keretrendszer

A testvértelepülések a lokális szintű kapcsolatépítés egyik fő eszközének számítanak. Számos elnevezésük született a különböző nyelveken (ikervárosok – twin cities, barátságvárosok – friendship towns, partnervárosok – Partnerstädte, nővér-városok – sister cities, fivér-városok – города-побратимы), ám az együttműködésnek mindenhol ugyanaz a lényege. Ahogyan a II. világháborút követően Jean BARETH, az Európai Önkormányzatok és Régiók Tanácsának egyik alapítója meghatározta: „a testvérkapcsolati mozgalom két közösség közötti olyan találkozásokat tesz lehetővé, melyek során azok az európai értékeket szem előtt tartva, közösen lépnek fel a jelentkező problémákkal szemben és egyre szorosabb, baráti viszonyt alakítanak ki egymással” (Mít takar a testvérkapcsolat kifejezés? – Rövid áttekintés).

Jelenleg az Európai Unió tagországaiban található a legtöbb testvértelepülési kapcsolat. Maga az elképzelés Nyugat-Európából származik, ahol a II. világháború után alakultak ki a testvértelepülési kapcsolatok nagyobb számban, azzal a céllal, hogy települési keretek között oldják fel a korábbi ellenséges országok polgárai között fennálló negatív viszonyokat, és közelebb hozzák egymáshoz az állampolgárokat. Az állampolgárok felismerték, hogy a határok mentén kialakult ellentétek, feszültségek feloldásában az összefogás jelenthet megoldást. Európa politikai szempontból fennálló megosztottságának csökkentése érdekében a francia ellenállási mozgalom vezetője, Jean-Marie BRESSAND alkotta meg a testvérvárosok létesítésének eszméjét (Testvértelepülési kapcsolatok a gyakorlatban; Gergó, 2006 p. 178.). NÉMETH (2018) szerint napjainkban még inkább nő az együttműködések és hálózatok szerepe. Települési szinten ez közös programokban, pályázatokban, egymástól tanulásban, tudásátadásban vagy éppen együttes érdekérvényesítésben ölthet formát.

A testvérvárosi kapcsolatokon keresztül Európa politikailag és/vagy földrajzilag távol eső települései megoszthatják egymással tapasztalataikat, valamint a lakosok személyesen is találkozhatnak. A kultúrák találkozása, a kulturális tapasztalatok szerzése és a helyi termékek nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolása szintén fontos része lehet ezen kapcsolatok sikerességének (MALOTA, 2011a, b). A tapasztalatok összevetésével több szemszögből megvilágíthatók a problémák, melyekre hatékonyabb megoldások dolgozhatók ki. Az eredmény még sikeresebb lehet, ha a hasonló méretű vagy természetű nehézséggel küzdő partnertelepülések cselekvési terveiket összehangoltan valósítják meg. Hosszú idő szükséges ahhoz, hogy a települések lakosai között szoros és szolidaritáson alapuló, fenntartható kapcsolatok alakulhassanak ki, és nehéz helyzetben, például katasztrófák esetén is számíthassanak egymásra. (Testvérvárosi együttműködési koncepció 2012-2014). Az egyik ilyen eset 2005-ben történt, amikor Portugáliában sorozatosan nyári tűzvész pusztított, s a katasztrófa által sújtott közösségek önzetlen segítséget kaptak testvértelepülésüktől (ERCEGOVIĆ et al., 2009, p. 9.). Így nem túlzás azt állítani, hogy a települések együttműködése sikerük egyik záloga is lehet, hiszen ez hozzájárul ahhoz, hogy erőiket egyesítve adjanak választ a folyamatosan jelentkező új kihívásokra (ERNSZT, 2017).

A települési szinten kialakult kapcsolatok elemzése során nem szorítkozhatunk kizárólag az önkormányzatok tevékenységére. Számos esetben fordul elő, hogy az önkormányzat jó kapcsolatai a településen működő szervezeteket is arra ösztönzik, hogy a külföldi településen együttműködést alakítsanak ki. A civil szervezetek által működtetett kapcsolatok az önkormányzat közbenjárásával gyakran válnak hivatalos partnertelepülési együttműködéssé (Rechnitzer, 1997). A testvérvárosi együttműködések esetén a résztvevő városok közötti együttműködés hasonlítható ahhoz, mint amikor a marketingkommunikációban egy vállalat integrált marketingkommunikációt folytat, és igyekszik a különféle kommunikációs csatornákon hirdetni, az integráció révén maximalizálni az egyes platformok összehangolásának pozitív hozadékait. Ebből fakad az ún. interaktív hatás, amelynek lényege, hogy az

egy marketingkommunikációs hatások összege kisebb, mint az integráció révén elért eredmény, ami az integrált marketingkommunikáció egyik legkedvezőbb hozadéka (CSORDÁS – GÁTI, 2012). A testvérvárosok együttműködésének kontextusában ez az összefüggés akkor lehet érvényes, amennyiben a közös célok megvalósulásán keresztül, fenntartható kapcsolatok révén a résztvevő felek képesek a hosszú távú hatások elérésére.

Az Európai Bizottság 1993 óta díjjal jutalmazza azon testvértelepüléseket, amelyek az európai integráció felé elkötelezettek, s érdemben tesznek ezért. A „Testvértelepülési mozgalom aranycsillagai” díj elnyeréséhez számos kritériumnak kell eleget tenniük a településeknek. Azon helyiségeket tüntetik ki az elismeréssel, melyek a legtöbbet tették az integráció elmélyítéséért, többek között az ifjúság bevonásával, kettőnél több ország településeinek részvételével, a földrész egymástól távoli, marginális helyzetű területein lévő önkormányzatok bekapcsolásával, és kiemelt európai integrációs jelentőségű témák tárgyalásával. (Golden Stars of Town Twinning)

A testvértelepülési kapcsolat alapvetően hosszú távú elkötelezettség a felek között, kialakítása gondos előkészítést és komoly szándékot igényel, fenntartásához pedig folyamatos erőfeszítések szükségesek. A megfelelő alapok lerakásához, és az erre történő eredményes építkezéshez az alábbiak a legfontosabb teendők:

A megfelelő partner kiválasztása

Az együttműködő feleknek meg kell találniuk a köztük lévő közös pontokat, amelyek számos hasonlóságon alapulhatnak, például a lakosság számán, földrajzi elhelyezkedésen, gazdasági tevékenységeken, közös történelmi múlton, környezetvédelmi vagy szociális kérdéseken. A potenciális partnertelepüléssel személyes egyeztetés alkalmával kell tisztázni az elképzeléseket, elvárásokat az új kapcsolatra vonatkozólag.

Lakosság és az egész közösség bevonása

A képviselők és köztisztviselők a projektek fontos hajtóerői, ám mellettük a lakosok bevonása is szükséges (pl. iskolák, sportklubok, szabadidős csoportok, idősök szervezetei és egyéb helyi közösségi egyesületek). Ennek érdekében a helyi médiában megjeleníthetők a testvérkapcsolatok előnyei és eredményei. A diákcserék ösztönzik a

partnerország nyelvének megtanulását, továbbá mozgósítják a tanárokat, iskolai személyzetet, diákszervezeteket is. Az európai iskolák internetes együttműködését ösztönző EU-s eTwinning (eTestvérkapcsolatok) program olyan támogatást, eszközöket és szolgáltatásokat nyújt, amelyek segítik a hosszú-, vagy rövid távú együttműködést minden területen.

Közös célok meghatározása

Fontos konkrétan meghatározni, hogy mit is várunk a kapcsolattól. Az egyértelmű célok és a tevékenységek típusainak meghatározása nélkülözhetetlen, amennyiben lehetséges, az egyes projektek határidejét is pontosítani szükséges. Ezeket a változó körülmények miatt időnként fontos újraértékelni.

Megfelelő támogatási rendszer kialakítása

Egy kis létszámú, de aktív csapat minden testvértelepülésen segíthet a kapcsolatok megőrzésében, a partnerség új projekteken keresztül történő fejlesztésében, a megfelelő pénzügyi támogatás megtalálásában. Ez a „testvérkapcsolati motor” egyfajta testvérkapcsolati irányító bizottságként is működhet vagy egy, az önkormányzat által elismert egyesületként, amely a településsel, más egyesületekkel, valamint a partnertelepülés-sel is együttműködik.

Fenntartható kapcsolatok megteremtése

A települések kapcsolata hosszú távú elkötelezettség. Ahhoz, hogy a különböző települések lakosai között szoros barátságok és szolidaritáson alapuló kapcsolatok alakulhassanak ki, időre van szükség. Fontos, hogy az együttműködést ne befolyásolják a politikai vezetésben bekövetkezett változások. A partnerek feladata, hogy támogassák egymást vészhelyzetben, katasztrófahelyzetekben. A partnerség rendszeres felülvizsgálásával alkalmazkodhatunk az aktuális igényekhez.

A finanszírozás megszervezése

A partnerségi események megszervezéséhez, a folyamatok kapcsolattartáshoz, a működéshez elengedhetetlen a pénzügyi források felkutatása és hatékony kihasználása. Az önkormányzati támogatás jelenthet bevételt a helyi testvérkapcsolati egyesületek számára, amelyek sok esetben aktívan próbálják felkutatni a helyi forrásokat akár a helyi közösség bevonásával is. (Enter our universe of twinning! – CEMR - Európai Önkormányzatok és Régiók Tanácsa- ajánlása)

Módszertan

Jelen tanulmányban a balatoni önkormányzatokkal készített kérdőíves kutatásnak mutatjuk be az eredményeit. Empirikus kutatásunk során a Balaton Kiemelt Térség Integrált Területi Programban résztvevő települések testvértelepülési kapcsolatairól gyűjtöttünk adatokat.

A kérdőíves lekérdezés során képet kaptunk az érintett önkormányzatok

- testvértelepülésekkel kötött kapcsolatainak számáról és helyzetéről,
- a testvértelepülési kapcsolatok szorosságáról és előnyeiről,
- a testvértelepülési együttműködés tartalmáról, ezen belül a turisztikai vonatkozásairól,
- a testvértelepülési kapcsolatok célcsoportjairól, az együttműködés keretein belül szervezett programokról, a közösen elnyert pályázatokról, illetve a jövőbeni tervekről.

A primer kutatás során a Balaton Kiemelt Térség Integrált Területi Programban nevesített települések alkották a teljes sokaságot (Balaton Kiemelt Térség Integrált Területi Program településeinek listája, 2000. évi CXII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról alapján). A megkeresett 174 település közül 55 válaszolt, 47 település önkormányzata töltötte ki a kérdőívet. 8 település jelezte, hogy nem rendelkezik testvértelepülési kapcsolatokkal. Az online kérdőívvel (Google űrlap) történő lekérdezésre 2018-19 során került sor.

Kutatási eredmények

A testvértelepülések száma a kutatásban részt vevő települések körében legfeljebb hat volt, a válaszadó települések átlagosan két aláírt szerződéssel rendelkeznek. A vizsgált települések 40%-a csak egy testvértelepüléssel áll kapcsolatban.

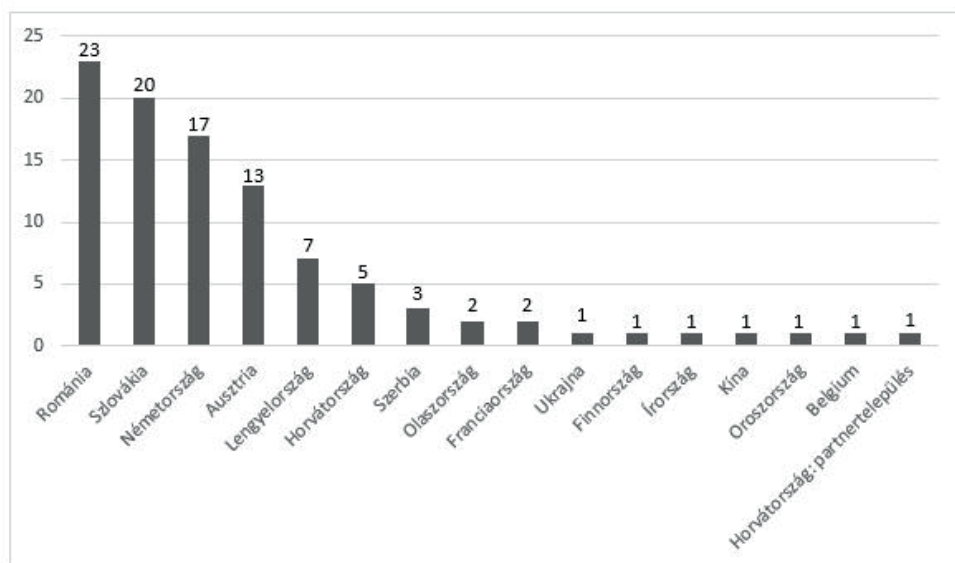
A válaszadók által képviselt önkormányzatok 15 különböző országban található településsel kötöttek testvértelepülési szerződést. A nagy földrajzi távolság ellenére Erdélyben található a legtöbb testvértelepülés (23 említés), ezt követi Szlovákia (20 említés), mindkét esetben a magyarországi településekkel építettek kapcsolatot a válaszadó balatoni települések. Számos megkérdezett település esetében az ennél nagyobb távol-

1. ábra A megkérdezett települések testvértelepülési kapcsolatainak száma

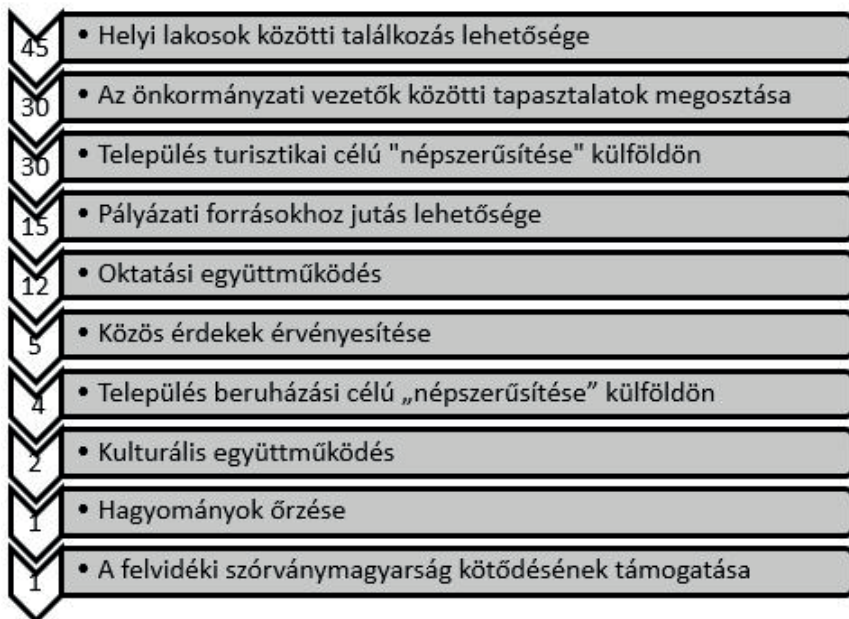
Forrás: saját kutatás, 2019

2. ábra: A testvértelepülések országokénti megoszlása (említések száma)

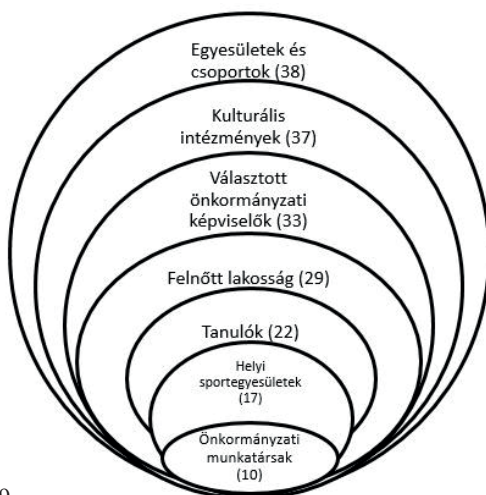
Forrás: saját kutatás, 2019

3. ábra: A testvértelepülési kapcsolatok előnyeinek gyakorisága (említések száma)

Forrás: Saját kutatás, 2019

4. ábra: A testvértelepülési programokon részt vevő célcsoportok (említések száma)

Forrás: saját kutatás, 2019

ság sem okoz gondot, hiszen Kínában, Írországban és Finnországban is vannak testvértelepülési kapcsolataik.

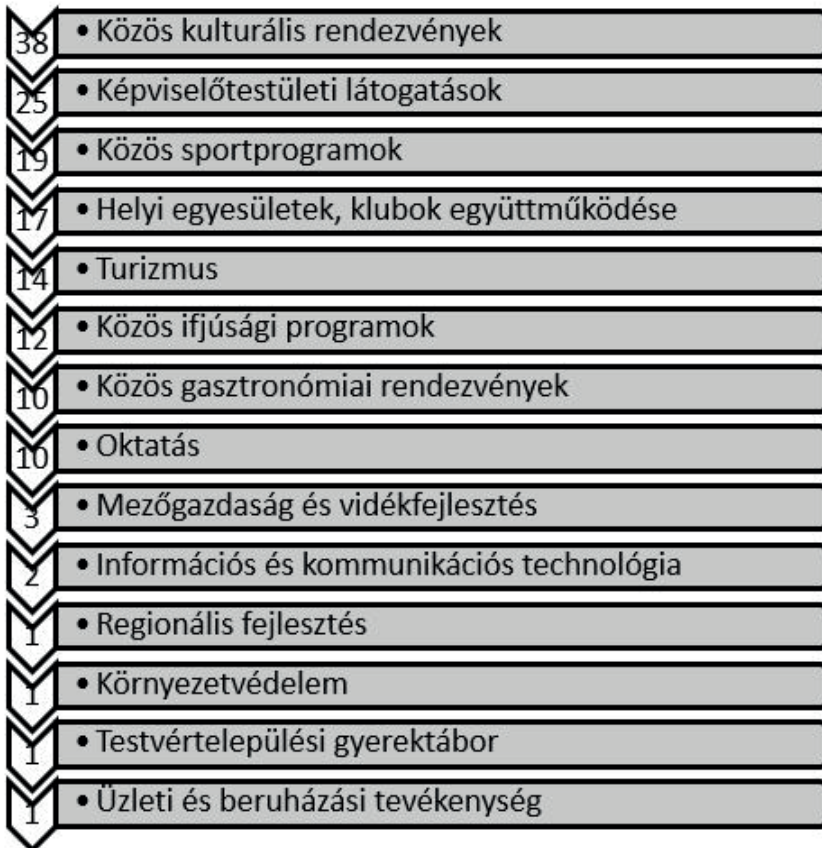
Az önkormányzatok képviselőit arra kértük, hogy nevezzék meg a testvértelepüléssel fenntartott kapcsolat előnyeit. A válaszadók a helyi lakosok közötti találkozás lehetőségét (45 említés) az önkormányzati vezetők közötti tapasztalatok megosztását (30 említés) és a település turisztikai célú „népszerűsítését” külföldön (30 említés) tartották a leginkább meghatározónak.

Fontosnak gondoltuk, hogy képet kapjunk a testvértelepülési kapcsolatok célcsoportjairól, hiszen az együttműködés sikeressége nagyban mú-

lik a két település lakóinak és civil szervezeteinek aktivitásán is.

A kérdésre válaszoló települések több célcsoportot is választhattak. Ez alapján 38-an látják úgy, hogy a civil egyesületek és a csoportok (38 említés) jelentik az elsődleges célcsoportját a testvértelepülési programoknak. Őket a kulturális intézmények dolgozói (37 említés), illetve a választott önkormányzati képviselők (33 említés) követik. Rajtuk kívül nagy arányban vesznek részt a programok a felnőtt lakosok (29 említés), illetve a tanulók (22 említés) is. A válaszokból az is kiderült, hogy a helyi vállalkozások (4 említés) csak kis arányban vesznek részt

5. ábra: Testvértelepülési kapcsolatok megjelenési formái (említések száma)

Forrás: saját kutatás, 2019

a testvértelepülési kapcsolatokban, ez a gyenge gazdasági együttműködésre vezethető vissza.

A kutatás során arra is kíváncsiak voltunk, hogy a testvértelepülési kapcsolatok milyen formában jelennek meg a megkérdezett önkormányzatoknál.

A balatoni települések önkormányzatai több választ is megjelölhettek. Az eredmények azt mutatják, hogy a közös kulturális rendezvények (38 említés), a képviselőtestületi látogatások (25 említés) és a közös sportprogramok (19 említés) jelentik a testvértelepülési kapcsolatok leggyakoribb színtereit. Emellett a turizmus (14 említés) területén is számos együttműködés valósul meg. Továbbá a közös ifjúsági programok (12 említés), a közös gasztronómiai rendezvények (10 említés), illetve az oktatás (10 említés) területén is jelen vannak a testvértelepülések képviselői. Egy-egy település önkormányzata a környezetvédelem, a testvértelepülési gyerektábor szervezése, illetve üzleti és beruházási tevékenység folytatása céljából is együttműködik külföldi testvértelepüléseivel.

Meglepőnek tartottuk, hogy kevés volt azon megkérdezett balatoni települések száma, amelyek kihasználják a közös pályázatokban rejlő fejlesztési lehetőségeket. 47 település közül mindössze 8 település jelölt meg testvértelepüléssel közösen lebonyolított pályázati projektet. Ezek hat esetben az Európa a polgárokért program keretében valósultak meg, egy-egy településnél pedig az Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program² és a Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program³ nyújtott lehetőséget a közös munka lebonyolítására. Pozitívnak ítéljük meg ezzel szemben, hogy vannak olyan települések, amelyeknél a jövőbeni tervek között szerepel a közös pályázatban való részvétel.

A kutatásunk utolsó kérdése arra vonatkozott, hogy az önkormányzatoknak milyen jövőbeni terveik vannak a testvértelepülési kapcsolatban. 35 testvértelepülés képviselőjétől kaptunk választ erre a nyitott kérdésre.

Négy megkérdezett a megkezdett út folytatását és a meglévő szoros kapcsolatok ápolását tűzte ki célul. Nyolc válaszadó a testvértelepülési kapcsolatok erősítését, valamint az együttműködési lehetőségek kiszélesítését és elmélyítését

tartotta fontosnak, hangsúlyozva, hogy meg kell teremteni ezek pénzügyi háttérét, és hogy ezeknek mindkét település számára előnyösnek kell lenniük. Egy jól kiépített kapcsolatot más területeken (pl. turizmusfejlesztés, hagyományápolás) is kamatoztatni kívánnak a jövőben.

A rendszeres találkozók elmélyítik az együttműködést, ezért hét válaszadó a közös rendezvények hagyománnyá emelését, egymás rendezvényeinek rendszeres látogatását, és további programok kitalálását tartotta fontosnak helyi önkéntesek és egyesületek bevonásával.

A testvértelepülési kapcsolatok egyik célcsoportját a fiatalok képezik, ezért nem meglepő, hogy tíz válaszadó velük kapcsolatban tervez a jövőben. A megfogalmazott tervek között közös nyári gyerektáborok, csereüdültetés, diákcsera programok és egymás gyakoribb meglátogatása szerepeltek. A megkérdezettek mindegyike gondolkodott az iskolaszorosztályban, de van olyan település, amely az óvodák szorosabb együttműködését is tervezi.

A fiatalokon kívül a civil szervezetek (ifjúsági egyesület, tűzoltó egyesület, sportegyesület) kerültek két esetben említésre, a cél a kapcsolatfelvétel, valamint egy szorosabb együttműködés kialakítása.

Az önkormányzatok által megfogalmazott jövőbeni tervek is azt mutatják, hogy a testvértelepülési együttműködésnek számos előnye van, többek között a kultúrában (2 említés), a sportban (2 említés) és turizmusban (3 említés) is, ami más régióban folytatott vizsgálatok eredményeivel hasonlótságot mutat. (Szarnoczky, 2018) Ezekon kívül a katasztrófavédelmi és a gazdasági együttműködés került 1-1 esetben megnevezésre.

A testvértelepülési kapcsolatok finanszírozásának megteremtése négy önkormányzat esetében távlati cél, mindannyian pályázati keretek között gondolkoznak ebben, ezek segítségével kívánnak „szervezettebb, színvonalasabb és rendszeres találkozókat” szervezni. A szervezeti keretek átalakításának szükségessége egy település esetében merült fel, „fontosnak tartanánk egy testvértelepülési kapcsolattal foglalkozó szervezet elhivatott, kreatív és tevékeny közreműködéssel történő megalakítását.”

Összegzés és javaslatok

A testvérkapcsolati mozgalom alulról szerveződik, a falvak, városok és megyék között számos területen jöhet létre; jó gyakorlatokat találtunk

számos különböző témában, így a művészet és a kultúra, az ifjúság, a fenntartható fejlődés, a helyi gazdaságfejlesztés és a szolidaritás terén is. Az aktivitás megmutatkozhat tapasztalatcserék, cse-reprogramok, tanulmányutak és közös kulturális és sportesemények lebonyolítása révén.

Az empirikus kutatásunkat egy adatbázis elkészítésével kezdtük, azaz aktualizáltuk a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségétől kapott adatokat. A munkánk során több gond is felmerült: nem volt például egyértelmű, hogy ki mit tekint testvértelepülésnek. Számos önkormányzat olyan településeket is megadott, amelyekkel gyakran találkoznak, ám egyezményt nem írtak alá eddig, azaz elméletileg „csak” partnertelepülésnek lennének tekinthetők. Javasoljuk, hogy ezek a kapcsolatok intézményesülésre kerüljenek, már csak a testvértelepülési pályázatokon való részvétel lehetősége miatt is szükség lenne erre.

Számos önkormányzat honlapján nem kerültek feltüntetésre a testvértelepülések. Azt javasoljuk, hogy az érintett önkormányzatok a honlapjukon egy külön menüpontban adják meg a testvértelepülések nevét, elegáns megoldás, ha ez angolul is megvalósul, illetve egy link is vezet a partnerek oldalára. Képek beillesztésével még jobban megvalósul a „twinning” egyik célja, mégpedig a lakosság érdeklődésének felkeltése, s a turizmus elősegítése.

A kérdőíves kutatásunkból kiderült, hogy a vizsgált térségben számos kulturális, sport és oktatási együttműködés létezik, ezek jelentik a kapcsolatok magvát. Rendkívül fontosnak tartjuk a kulturális rendezvényeket, a művészek, együttesek egymás országában való fellépését, a képzőművészek máshol való bemutatkozását, hiszen ezek szerves részévé váltak a közösségi életnek. Semmiképpen nem szabad azonban megállni ezen a szinten: erősíteni kell a gazdasági kapcsolatokat is, itt elsősorban a turisztikai együttműködésekre és a beruházások elősegítésére gondolunk.

A téma kutatásának irányába a lakosság esetenként nem megfelelő intenzitású részvétele fordította a figyelmünket. A kutatásunk megmutatta, hogy a megkérdezett önkormányzatok 60%-a tartotta a lakosait a testvértelepülési programok célcsoportjának, ahol pedig szeretnék őket bevonni, sem mindig sikerül. Pedig csak úgy

beszélhetünk valódi sikerről, ha a kapcsolat nem marad meg protokolláris szinten, hanem a lakosság is részt vesz benne intenzíven.

Az mindenképpen biztató, hogy csak 12 település nem rendelkezett tervekkel a jövőre vonatkozóan, ez az adat remélhetőleg azt mutatja, hogy tovább erősödik majd a balatoni települések és testvértelepüléseik közötti együttműködés.

KELLER KRISZTINA'¹
– TÓTH-KASZÁS NIKOLETTA'²
– PÉTER ERZSÉBET'³
– MARTON ZSUZSANNA'⁴

Irodalomjegyzék

CSORDÁS Tamás, GÁTI Mirkó: A kommunikációs eszközök együttélése és kapcsolódásai: az integráció dilemmája. In: Horváth D., Bauer A. (szerk): Marketingkommunikáció - Stratégia, új média, részvétel kérdései. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2.2. fejezet, 74-83. (2012.)

Ercegović Marko-Ivanović Mladen: Bratimljenje gradova i sve što o njemu morate znati. Zagreb, Udruga općina u Republici Hrvatskoj (2009.)

ERNSZT Ildikó: Az együttműködés, mint sikerfaktor vizsgálata a PVSZ-hez tartozó települések körében. In: BERKESNÉ, RODEK, N. – BIRKNER, Z. – ERNSZT, I.: Köldöcksinór - A Pannon Városok Szövetségéhez tartozó városok sikerének és megtartó erejének kulestényezői. iASK, KRAFT könyvek, Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete, Savaria University Press, Kőszeg – Szombathely (2017.)

GERGŐ Zsuzsanna: A transznacionális és mikroregionális hálózatok szerepe és működése. In: Kaiser Tamás: Hidak vagy sorompók? A határon átívelő együttműködések szerepe az integrációs folyamatban. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 178. p. (2006.)

MALOTA Erzsébet: Kultúrák és kommunikáció, Esettanulmányok és gyakorlatok. Oktatási anyag. Budapesti Corvinus Egyetem. (2011a)

MALOTA Erzsébet: Magyar termék - hazai fogyasztó.= Fogyasztóvédelmi Szemle, 2011. május (2011b)

NÉMETH Kornél: Lokális és fenntarthatóság - A megújulóenergia-ipar fejlődésének aktuális kérdései, Pannon Egyetemi Kiadó, Veszprém, 94. p. (2018.)

RECHNITZER János: Az osztrák-magyar határ menti együttműködések tapasztalatai NYUTI Közlemények 50. MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet, Győr, (1997.)

ZSARNOCZKY, Martin: Shift-Share Analysis of the Impact of Tourism on Local Incomes in Hungary. Geografijos metraštis 51 47-60. (2018.)

Internetes források

Golden Stars of Town Twinning

<http://www.welcomeurope.com/european-funds/golden-stars-of-town-twinning> 416+316.html#tab=onglet_details (Letöltve: 2019.05.16.)

Enter our universe of twinning!

http://www.twinning.org/en/page/enter-our-universe-of-twinning#.U4tI1_swQ (Letöltve: 2019. 05. 15.)

Mit takar a testvérkapcsolat kifejezés? - Rövid áttekintés

<http://www.twinning.org/hu/page/r%C3%B6vid%C3%A1ttekint%C3%A9s#XQYYMhYzbDc> (Letöltve: 2019.04.16.)

Testvértelepülési kapcsolatok a gyakorlatban

<http://www.jnszm.hu/felto1t/jnszm/testvertelepules.pdf> (Letöltve: 2019.05.15.)

Testvérvárosi együttműködési koncepció 2012-2014

http://www.ferencvaros.hu/doks/oktev_NormativHat/120322_TestvervarosiKoncepcio.pdf (Letöltve: 2019. 05. 15.)

Abstract

After World War I, the common war tragedies and memories united the nations and they announced the start of town twinning. After World War II, these relations gained a deeper meaning, since their main goal was to create peace and rebuild the continent. Town twinning is a way to implement local cooperation and its success depends on the content the participating local governments can provide.

At present, town twinning is mostly manifested in joint programs and tenders, although it also has significant potential for tourism. We examined its implementation by conducting a questionnaire survey in the settlements participating in the Integrated Regional Development Programme of Lake Balaton. Our research showed that while the local governments surveyed believe it is important to promote their settlement for tourism

purposes within the framework of town twinning, in practice only a quarter of them take part in such cooperation. The number of settlements wishing to continue their tourism-related cooperation in the future is insignificant.

Keywords: twin settlement, cooperation, municipality, tourism, Balaton

A szerzők és elérhetőségük

(1) Egyetemi docens, Pannon Egyetem, Nagykanizsai Kampusz, Alkalmazott Gazdálkodástani Intézet; e-mail: keller.krisztina@gmail.com

(2) Egyetemi adjunktus, Pannon Egyetem, Nagykanizsai Kampusz; e-mail: kaszas.nikoletta@uni-pen.hu

(3) Egyetemi docens, Pannon Egyetem, Nagykanizsai Kampusz, Alkalmazott Gazdálkodástani Intézet; e-mail: peter.erzsebet@uni-pen.hu

(4) Tudományos segédmunkatárs, Pannon Egyetem, Nagykanizsai Kampusz; e-mail: mar-ton.zsuzsanna@uni-pen.hu

Jegyzetek

1. Andocs, Badacsonytomaj, Balatonalmádi, Balatonberény, Balatonboglár, Balatonederics, Balatonföldvár, Balatonfüzfő, Balatonkenese, Balatonkeresztúr, Balatonlelle, Balatonmária-fürdő, Balatonszabadi, Balatonszárszó, Balatonszentgyörgy, Balatonvilágos, Buzsák, Csajág, Dióskál, Felsőörs, Fonyód, Garabonc, Gyenesdiás, Hévíz, Karmacs, Karád, Küngös, Lengyeltóti, Lesencetomaj, Litér, Monostorapáti, Nagyrada, Nemesgulács, Paloznak, Sármellék, Somogyvár, Tab, Táská, Tihany, Tótvázsony, Zalaapáti, Zalakaros, Zalakomár, Zalamerénye, Zalasabar, Zamárdi, Zánka

2. <http://www.at-hu.net/at-hu/hu/program/2014-2020.php>

3. <http://www.hu-hr-ipa.com/hu/>